

ใบงานที่ ๐๓ วิเคราะห์ภาษาถิ่น

ตอนที่ ๑ เขียนคำภาษาถิ่นในช่องขวามือที่มีความหมายตรงกับภาษาไทยมาตรฐานที่กำหนด
(๑๐ คะแนน)

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นเหนือ
ตะไคร้	
แตงกวา	
ส้มเขียวหวาน	
กระท้อน	
จิ้งเหลน	
รองเท้าน้ำ	

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นอีสาน
จิ้งเหลน	
พุ่มนี้	
ลำธาร	
มะเขือพวง	
กิ้งก่า	
จระเข้	

ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นใต้	ภาษาไทยมาตรฐาน	ภาษาถิ่นในชุมชน
ฟักทอง			
ตะกร้า			
พุด			
ขมิ้น			
ไต่ปลา			
มะนาว			

ตอนที่ ๒ เลือกคำภาษาถิ่นที่ชอบที่สุด จำนวน ๕ คำ นำไปแต่งประโยค (๑๐ คะแนน)

สวยจ้งเลย = งามหลาย

สบายอกสบายใจ = ซว้างอกซว้างใจ

กลับบ้าน = ปักบ้าน

ไปดูหนัง = ไปแลหนัง

อย่าพูดเสียงดัง = จ๊ะไปอู้ดัง

จอบเบิ่ง = แอบดู

จันทรุปราคา = กบกินเดือน

แลหวันตกดิน = ดูพระอาทิตย์ตกดิน

ยี่สิบบาท = ซาวบาท

ตัวอย่าง

ต่อเช้า = พรุ่งนี้

ต่อเช้าเราจะหลบบ้านปักซีใต้บ้านเรา

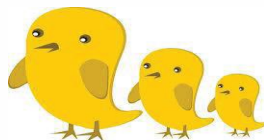
๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

ใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบพิธีกรรมพื้นบ้าน

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้

กลุ่มที่ ๑

แห่นางแมว

นางแมวเอ๋ย	ท่านให้ขอฝน
ให้ขอน้ำมนต์	รดหัวนางแมวบ้าง
ขอเปียค่าจ้าง	หามนางแมวมา
ให้ถูกทั้งข้าว	อย่าให้ข้าวตายหมัน
ข้าวเกี่ยวนละสองพัน	อ้อยล้มหลายสิบ
ไปซื้อหมากดิบ	ถึงเมืองไชโย
ลูกสาวโตๆ	เร่งให้มีลูก
ทั้งข้าวก็ให้ถูก	ลูกไม่อย่าให้แพง
ทำตาแดงๆ	ร้อนรับร้อนแร่
ฝนก็เทลงมา	เทลงมา เทลงมา

(ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม.เพลงแห่นางแมวขอฝนของ
ชาวบ้านแพรก อ.บ้านแพรก จ.พระนครศรีอยุธยา)

เพลงนี้ใช้ประกอบพิธีกรรม

แห่นางแมวขอฝน
เนื้อหาเพลงกล่าวถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จุดประสงค์การร้อง

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้

๑.....

๒.....

.....

คิดวิเคราะห์

ในพิธีกรรมนี้ นักเรียนคิดว่าน่าจะใช้ สิ่งใด
แทน “แมว” เพื่อขอฝน

.....

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๐๔ วิเคราะห์เพลงประกอบพิธีกรรมพื้นบ้าน

คำชี้แจง ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้

กลุ่มที่ ๒

ปั้นเมฆ

ปั้นเมฆเสียก่อน	มีละครสามวัน
หัวโล้นชนกัน	ฝนก็ลั่นลงมา
นางแมวหางขอด	ตลอดทางยาว
สี่เท้าดำแดง	แมวกินปลาอย่าง
แมวกินปลาแห้ง	ฝนตกหน้าแล้ง
อยู่ที่ต้นสะเดา	เย็นทั้งรักข้าว
ปลาหลดปลาไหล	ปลากระตึงวิ่งไล่
อยู่ในท้องนา	นางเมฆลาเอย
มาจากเมืองบน	ท่านให้ขอฝน
ฝนก็ตกลงมา	ฝนก็ตกลงมา

(ศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม. เพลงแห่งนางแมวขอฝนของ
ชาวบ้านแพรก อ.บ้านแพรก จ.พระนครศรีอยุธยา)

เพลงนี้ใช้ประกอบพิธีกรรมใด

เนื้อหาเพลงกล่าวถึงอะไร

จุดประสงค์การร้อง

ข้อคิดที่ได้

๑.....
๒.....

คำถามชวนคิด

ปั้นเมฆ หมายถึงอะไร.....

จุดมุ่งหมายเพื่ออะไร .....

การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต

.....
.....

ใบงานที่ ๑๕ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เพลงเกี่ยวข้าว นิยมร้องเล่นในพิธีกรรมใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๒. เพลงเกี่ยวข้าว เป็นเพลงประเภทใด มีลักษณะการร้องอย่างไร

.....

.....

.....

๓. เพลงเกี่ยวข้าว สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยอย่างไร

.....

.....

.....

๔. ปัจจุบันในท้องถิ่นของนักเรียนมีการร้องเพลงเกี่ยวข้าวหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๕. นักเรียนจะสามารถสืบสานการร้องเพลงพื้นบ้านได้อย่างไร

.....

.....

